

HÖSTPROGRAM ÅR 2024

Lördag
24 augusti
Start kl 9.00

SLÅTTER MED LIE VID BOO HEMBYGDSGÅRD

För att öka den biologiska mångfalden har Boo Hembygdsförening bestämt sig för att lieslå större delen av sina tidigare klippta gräsmattor en gång per säsong. Redan efter två säsonger kan man se att mängden blommande växter har ökat, vilket ger förutsättningar för att också insekterna kan öka. Boo Miljö- och Naturvänner har i år påbörjat en inventering av vilka arter som blommar och vi kommer att följa upp utvecklingen under ett antal år.

Vi samlas vid hembygdsgården för lieslåtter. Tag med arbetshandskar, räfsa och lie, om du har. Boo hembygdsförening bjuder på slätterfika.

Samling vid Boo Hembygdsgård, Nämdöstigen 4. Buss 471 från Orminge C, hållplats *Nämdöstigen*. **Upplysningar:** Magnus Sjöstedt 070-899 63 18, Kerstin Lundén 070-47 00 160. Samarr. med Boo Hembygdsförening.

Torsdag
5 september
18.00-19.30

ÄLVORNAS VÅTMARK I TROLLSJÖNS NATURRESERVAT – kort kvällsvandring

Vi börjar vandringen vid Bagarsjöns östra vik, ”grodviken”, vid Bagarsjöns utlopp och följer sedan utloppet vattenfåra genom att gå Ekallén fram till Sockenvägen, där vi når den nyanlagda Älvornas våtmark i Trollsjöns naturreservat. **Marika Zetterström, projektledare, Nacka kommun**, berättar om projektet, som är en del i Nacka kommuns ”Våtmarkspaket”. Våtmarken ingår som ett led i förbättringen av kapaciteten för Bagarsjön och dess utlopp att klara höga vattenflöden vid kraftiga skyfall. En aktiv våtmark bidrar till att öka mängden vatten i landskapet, främst till ytvattnet och verkar flödesdämpande vid höga vattenflöden. Den biologiska mångfalden stärks genom att våtmarken gynnar ett rikare växt- och djurliv.

Samling i Bagarsjöns östra vik vid utloppet mot Ekallén. Buss 414 och 442 från Slussen/Orminge Centrum till busshållplats *Sjöstugan*. **Avslut** vid busshållplats *Kompassvägen*. **Upplysningar:** Kerstin Lundén 070-47 00 160. Samarr. med Naturskyddsföreningen i Nacka.

Söndag
8 september
10.00-13.00

ENFALD ELLER MÅNGFALD – OM INVASIVA VÄXTARTER – att känna igen och hantera invasiva växter

Invasiva arter konkurrerar ut andra arter och motverkar därigenom den biologiska mångfalden. Många växtarter förökar sig kraftigt och täcker snabbt stora ytor, om de får utvecklas fritt. Men vilka arter definieras/ klassas som invasiva, vilka är främmande och vilka betraktas som inhemska? Vem har ansvar för bekämpning och utrotning, vilka lagar gäller? Vad kan vi göra som privatpersoner? Vilka arter står på EU:s lista över landväxande invasiva främmande växter och vilka växter kan förväntas stå på den uppdaterade svenska förteckningen?

Vi ser vilka invasiva arter som etablerat sig på Bootippen och diskuterar olika metoder för att förebygga spridning samt för att bekämpa redan etablerade bestånd.

Ronny Fors, Naturskyddsföreningen i Nacka och Kerstin Lundén, Boo Miljö- och Naturvänner guidar. Stövlar eller kängor. Ta med matsäck, kikare och gärna lupp, om ni har.

Samling och avslut i korsningen Boovägen/ Dalkarlsvägen. Buss 414 och 442 från Slussen/Orminge Centrum till busshållplats *Dalkarlsvägen*.

Upplysningar: Ronny Fors 073-802 45 43, Kerstin Lundén 070-47 00 160. Samarr. med Naturskyddsföreningen i Nacka.

Lördag
14 september
10.00-14.00

**VEM VILL BO I EN RUTTEN TALL?
KLÄCKHÅL OCH GNAGSPÅR – VEDINSEKTER I MENSÄTTRA - BACKEBÖL
– vandring genom skyddsvärd natur**

Vi vill uppmärksamma det rikt varierade naturområdet mellan Mensättra våtmark och brandfältet i Backeböl, ett område i ett svagt grönt samband i nordsydlig riktning, som vi anser bör få skydd som naturreservat. Föreningarna har tidigare inventerat området och funnit att hela området har höga naturvärden.

Skogen är full av spår efter insekter i trädens bark och ved. Vi anar ett spännande och artrikt liv fast vi sällan får se de fullbildade insekterna. För tjugofem år sedan skrev Bengt Ehnström, entomolog och en av våra främsta kännare av vedlevande insekter, boken *"I roten på en gammal stubbe"*. Vi tar med oss den och hans senaste bok, *"Insektsgnag i bark och ved"* och går på spaning efter insektsgnag.

Ronny Fors, Naturskyddsföreningen i Nacka, guidar.

Medtag matsäck, stövlar eller kängor. Ta med kikare och gärna lupp, om ni har.

Samling i korsningen Boovägen/ Tunvägen. Buss 414 och 442 från Slussen/ Orminge Centrum till busshållplats *Tunvägen*. **Avslut** vid busshållplats *Boovägen / Boo backe*.

Upplysningar: Ronny Fors 073-802 45 43, Kerstin Lundén 070-47 00 160.

Samarr. med Naturskyddsföreningen i Nacka.

Söndag
29 september
10.00-14.00

SVAMPUTFLYKT – Obs! Föranmälan senast 27/9, begränsat antal deltagare!

Om säsongen fortsätter som den börjat kan det bli gott om svamp i höst. Tillsammans med **Bibbi Wallqvist, svampkonsulent**, beger vi oss ut i svampskogarna på Värmdö, där vi får lära oss skilja ut de ätbara arterna från andra mindre lämpliga eller giftiga arter, liksom hur vi bäst tillagar de goda matsvamparna. Ta med svampkorg, kniv och matsäck. Stövlar eller kängor.

Samling på parkeringen vid Coop Extra i Orminge Centrum kl 10.00 för samåkning med bil ut till Värmdö. Ta med bil ni som har. Buss 471 från Slussen till *Orminge Centrum*, buss 422 från Gustavsbergs Centrum till *Orminge Centrum*.

Upplysningar och föranmälan senast fredag 27/9 till Maria Sandow via mejl till mariasandow@icloud.com eller sms till 070-79 48 718.

Medlemskap 2024 i föreningen krävs.

Om vi skulle få en torr höst med brist på svamp den 29/9 så kommer svamputflykten att ställas in, vilket meddelas alla anmälda och via hemsidan www.boonatur.se

Alternativt datum för svamputflykten har reserverats till lördag 19/10.

Lördag
12 oktober
13.00-17.00

VI ÄR EN DEL AV NATUREN – vandring i Skarpnäs naturreservat

En av nycklarna till att skapa det hållbara samhälle vi behöver, för oss själva och för resten av planeten, är att vi återskapar vår djupa kontakt med naturen. Denna guidning i Skarpnäs naturreservat handlar om hur vi konkret och fysisk är en del av naturen. Deltagarna får också möjligheten att känna efter lite extra hur det är att vara i naturen i lugn och ro. Det blir en blandning av miniföreläsningar för hjärnan och övningar i närvaro för alla sinnen.

Ulla Brunö från Boo Miljö- och Naturvänner är dagens guide.

Vi kommer gå cirka 5 km i lite ojämn och kuperad terräng på leder, små stigar och i obanad terräng, under övningarna står eller sitter vi still 10-15 min.

Ta på bra skor och kläder efter väder. Ta med sittunderlag och fika.

Samling och avslut vid busshållplats *Husaröstigen, Nacka*. Buss 471 och 444 från Orminge Centrum.

Upplysningar: Ulla Brunö 070-546 66 72.

Söndag 13 oktober
Lördag/söndag 19 / 20 oktober
Alla dagarna 12.00-16.00

UTROTNINGSHOTADE!
– **ett konstnärligt projekt om rödlistade arter i vår närmiljö**

Konstnärlig rörlig installation drivna av solceller i Skulptörens verkstad. Ni får möta olika rödlistade arter i ett koreografiskt sceneri i verkstaden. Projektet **Endangered - Investigations** presenteras av Kulturföreningen Källaren i samarbete med Föreningen Renqvists verkstad, Stockholm Sangeet festival och Boo Miljö- och Naturvänner.

Söndag 13.10 Invigning med indisk klassisk konsert och en presentation av konstnärerna, projektet och dess arter. Boo Miljö- och Naturvänner berättar om rödlistade arter i Boo. Gårdscaféet är öppet och grillarna tänds för lite gott att äta.

Lördag/söndag 19/20 ordnas workshops där vi lär oss om de olika utrotningshotade arterna och vad vi kan göra för att skydda dem. Vi skapar dem i papper, trä och färg. Aldrar från 5 år och uppåt. Kl 12-14 eller 14-16, max 10 deltagare per pass.

Anmäl er till kontakt@renqvistsverkstad.se eller 073-82 62 254.

Plats: Skulptörens verkstad, Spångvägen 23, Kummelnäs. Buss 421 från Orminge Centrum till busshållplats *Badhusvägen*. För att hitta hit, gå in på www.renqvistsverkstad.se under Kontakt.

Söndag 20 oktober
10.15-14.15

RAMSMORA – ETT BLIVANDE KULTURRESERVAT?
– **vandring**

Fastigheten Ramsmora 1:1 är unik och det historiska landskapets natur- och kulturvärden måste bevaras. Ramsmora är nu det enda naturområdet på Nackasidan som saknar skydd i Nacka-Värmdökilen. Sedan Länsstyrelsen förbjudit Boo församling och Nacka kommun att anlägga fotbollsplaner i centrala Ramsmora är det dags att fokusera på reservatsbildning, kulturresevat eller naturresevat.

Det som vi i föreningarna sa redan från början om Ramsmoras höga natur- och kulturvärden har bekräftats av alla inventeringar och utredningar som Nacka kommun låtit göra. Följ med och upptäck områdets värden. Vi diskuterar också hur värdena ska kunna bestå även i framtiden, det räcker inte att bara skydda området, markerna måste skötas på ett sätt som lyfter fram den historiska hävderna och bidrar till fortsatt biologisk mångfald.

Mats Widgren, professor emeritus i kulturgeografi, och Ronny Fors, Naturskyddsföreningen i Nacka, guidar.

Ta med kikare och matsäck. Stövlar eller kängor.

Samling och avslut vid parkeringen intill busshållplats *Boo prästgård*, Kummelnäsvägen. Buss 421 från Orminge Centrum till busshållplats *Boo prästgård*.

Uppllysningar: Mats Widgren 070-49 26 994, Ronny Fors 073-802 45 43. Samarr. med Naturskyddsföreningen i Nacka.

Vardag kväll i november

HÅLLBAR FRAMTIDA STADSPLANERING

– **föredrag om betydelsen av träd, grönska, parker och naturområden i en hållbar framtida stadsplanering**

Nacka kommun presenterar i höst ett förslag till en ny översiktsplan för Nacka 2050. Hur ska Nacka planeras robust för att klara framtida klimatförändringar och bli en hälsosam och trivsamt miljö för sina invånare?

Mer information om föredraget kommer senare.

☒ **Alla angivna sluttider i programmet är cirkatider.**

För dig som inte redan har betalat medlemsavgiften!

Medlem i Boo Miljö- och Naturvänner blir du genom att sätta in årsavgiften på **plusgiro 98 98 83-4** eller **bankgiro 825-2371**.

Enskilt medlemskap	100 kronor
Familjemedlemskap	150 kronor

Familjemedlemskap gäller för två vuxna som vill bli medlemmar och som är skrivna på samma adress. Ange bägges namn vid inbetalningen.

Barn och ungdomar under 18 år följer gratis med vuxen med enskilt medlemskap eller familjemedlemskap på våra aktiviteter.

**Vi är tacksamma om ni väljer att ta emot aktivitetsprogrammen via e-post.
Meddela er e-postadress till boom@boonatur.se**

Upplysningar om föreningens verksamhet ges av ordförande Kerstin Lundén 070-47 00 160 eller av vice ordförande Ulla Brunö 070-546 66 72 eller genom att gå in på **vår hemsida www.boonatur.se**
På hemsidan kan ni bland annat se rapporter från våra tidigare aktiviteter och läsa föreningens remissvar och skrivelser i aktuella ärenden.

Boo Miljö- och Naturvänner är en opolitisk förening, som sedan starten 1982 arbetar lokalt med natur- och miljöfrågor i Boo.

Styrelsen behöver nya ledamöter, vi behöver dig som är intresserad av att arbeta med natur- och miljöfrågor. Hör av dig till oss, så berättar vi mera!